

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Nemojte slati nepristojne i uvredljive poruke. Ne ismevajte nečiji izgled, osobine. Najbolja reakcija na internet provokaciju je ne reagovati!

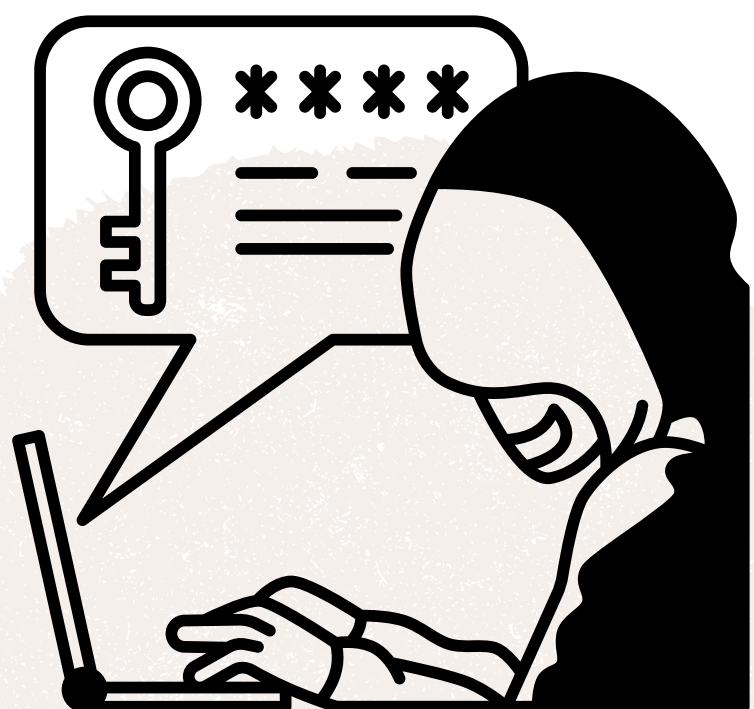
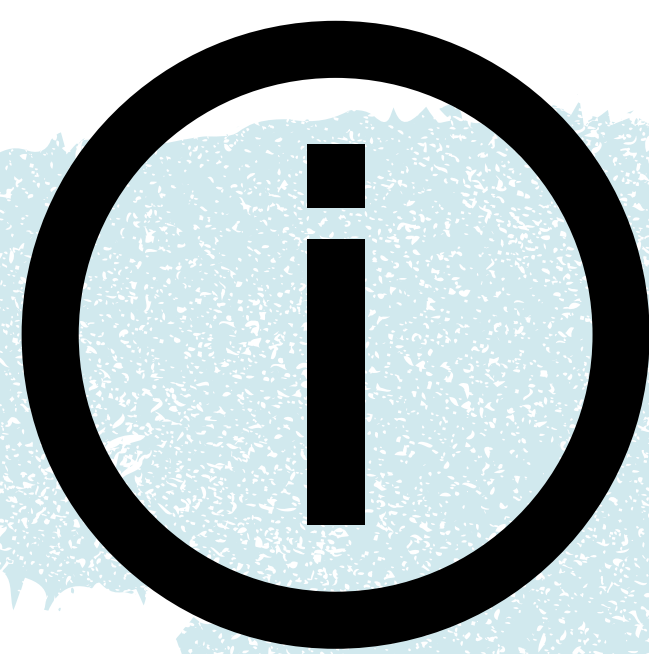
Dobro razmislite prije javnog objavljivanja sadržaja na internetu.

Sekogas treba da gi enkriptirame važnitate failovi, koi samo nie ke mozeme da gi dekriptirame.

Ako nešto obrišeš, to ne znači da je nestalo sa Interneta.

Postoje pasivni i aktivni digitalni tragovi, aktivni su trajni i namjerni poput objave, a pasivni privremeni i nenamjerni poput informacija o profilu.

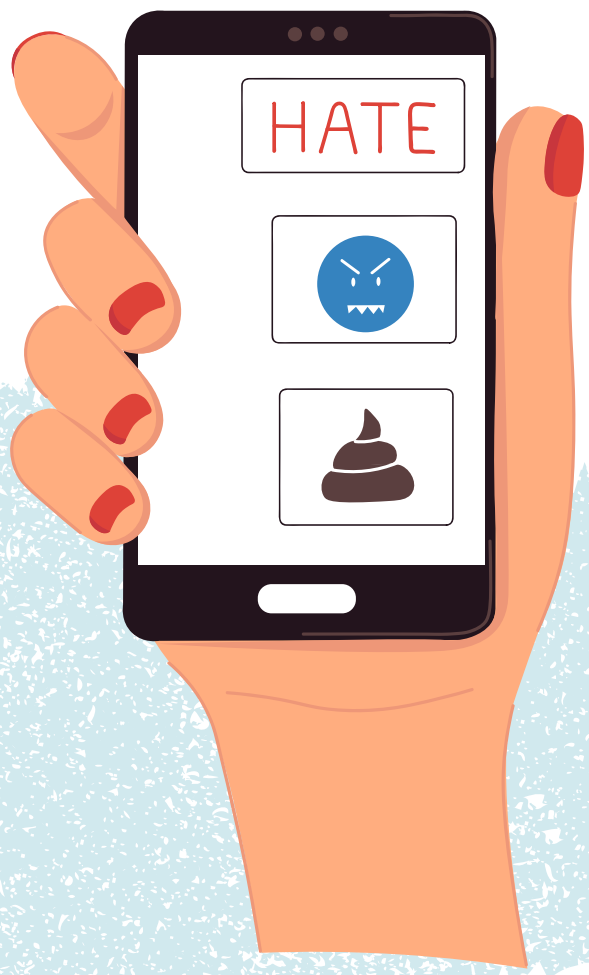
Napadači mogu napraviti dosta toga sa našim informacijama (npr. krađa identiteta ili ucjena), tako da ih se potrudite ne ostavljati na internetu.

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Budite oprezni s ličnim informacijama ,
ne delite ih s drugima.

Svakim klikom ostavljamo svoj trag na mreži ni ne razmišljajući što se sve može učiniti s našim osobnim podacima, a da toga nismo ni svjesni.

Lozinka je privatno vlasništvo i niko nema pravo predstavljati se na internetu kao neko drugi. Ne postavljajte vaše i podatke vaših prijatelja na internet.

Ne postavljajte slike drugih ljudi bez njihove dozvole! Nemojte pisati grube poruke sa ciljem da nekoga uvredite! Na internetu trebate poštivati druge, ali i znati svoja prava.

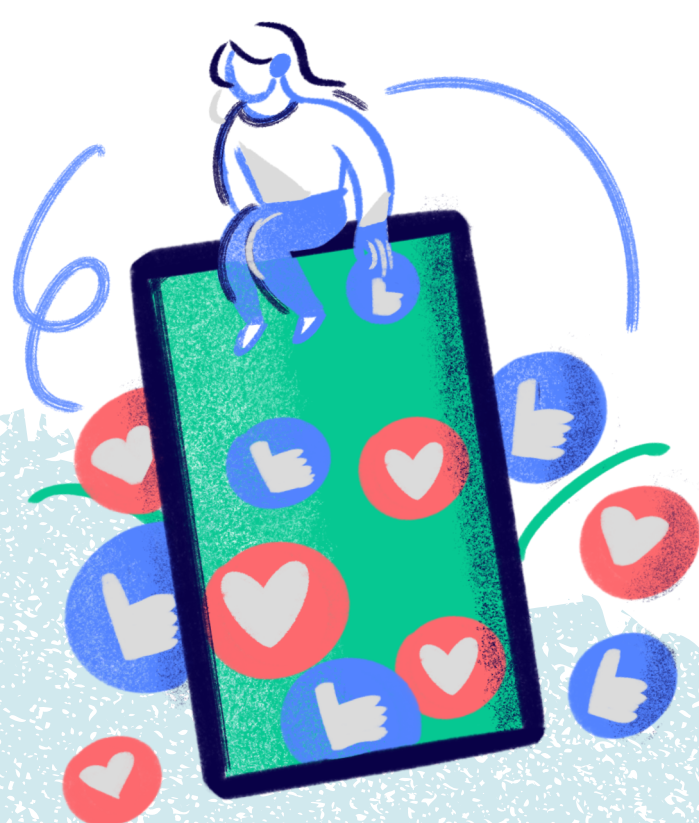

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Poštujte pravila za kreiranje bezbedne lozinke. Jaka lozinka sadrži: Najmanje 12 znakova, ali 14 ili više je bolje. Kombinacija velikih slova, malih slova, brojeva i simbola. Redovno menjanje lozinki.

Prilikom pristupanja na neku društvenu mrežu pročitajte uputstva kako da zaštitite svoj nalog.

Otvoreni profili mogu biti vidljivi svima i time se obezbeđuje laka dostupnost profila.

Moramo pripaziti na nepoznate izvore ili stranice kod kojih na mjestu gdje se upisuje link piše “Nije sigurno”, te moramo obratiti na to da ne dijelimo osobne podatke s nepoznatim osobama.

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Pošto deca, ali i odrasli danas sve više koriste internet svi moraju da znaju o netikeciji (internet bontonu).

Nikada ne trebamo koristiti velika slova zato što bi se to smatralo vikanjem.

Normalno je našaliti se na internetu, ali nikada ne sme da se koriste šale koji bi bile uvredljive nekome.

Internet može biti jako lijepo mjesto gdje su svi jednaki i uživaju u prednostima Interneta.

Danas mladi mogu pomoći kreirati bolji internet tako da poštuju ostale korisnike interneta brineći se za svoj status (i status drugih korisnika) i tražeći prilike da internet koriste za korisne svrhe, uključivanje u razne aktivnosti i dijeljenje s drugima.

TIM 5: Fran Glavaš, Antonio Eršegović, Filip PTS, Filip Vidaček

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Korišćenje sigurnih veza (HTTPS) prilikom prenosa osetljivih podataka. Fišing (phishing) je pokušaj prevare koji ima za cilj dobijanje osetljivih informacija kao što su korisnička imena, lozinke, podaci o kreditnoj kartici i sl.

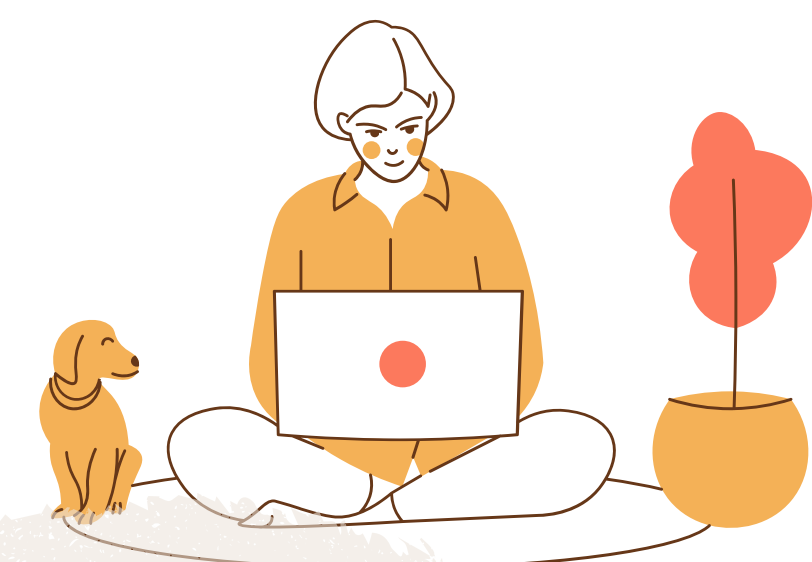
Nije lepo pisati velikim slovima to se smatra vikanjem.

Pravilno koristiti emotikone kako ne bi uvredili druge.

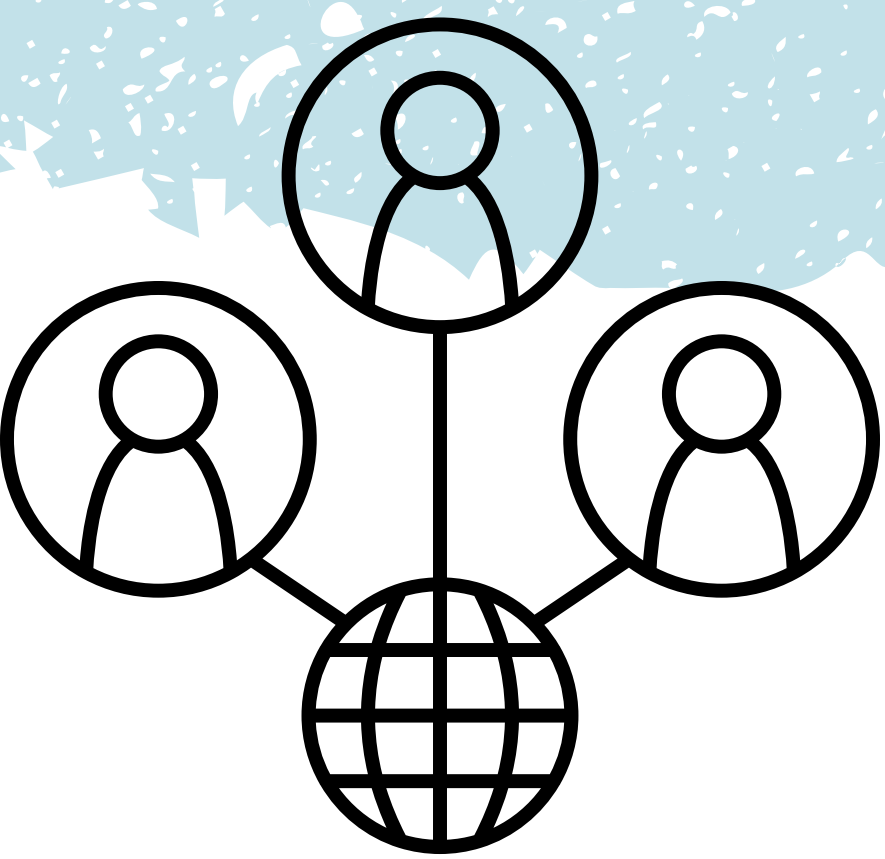
Traažite dopuštanje da podelite zajedničke fotografije.

Pravilno upravljanje kolačićima i praćenjem preglednika osigurava veću kontrolu nad našim osobnim podacima.

Budite oprezni gdje se ostavljate svoje osobne podatke jer oni mogu biti zloupotrebjeni.

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

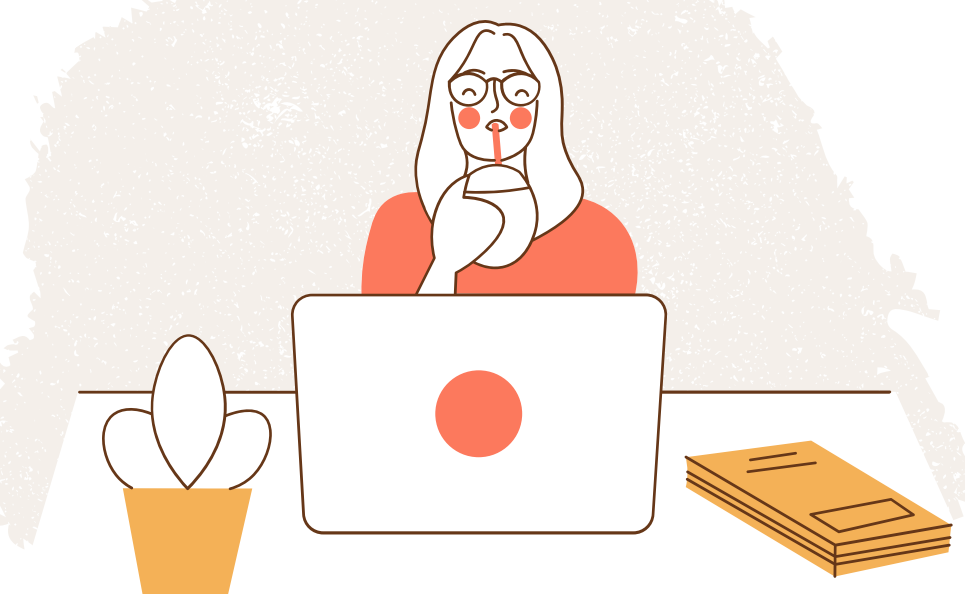
Ne bi trebalo da pokazujemo svoje profile sa društvenih mreža ljudima koje ne susrećemo u pravom životu. Definitivno ne bi trebalo da im pokažemo nase privatne informacije na društvenim mrežama.

Ne bi trebalo da prihvatamo zahteve za prijateljstvo od stranaca. Trebalo bi sami da proveravamo naša lična podešavanja.

Svoje lozinke ne smijemo davati prijateljima ili nepoznatim ljudima, te moramo izrađivati složenije lozinke

Svoje osobne podatke ne bismo trebali dijeliti svim prijateljima i ne bismo trebali ulaziti na sumnjive stranice i imati na umu da jednom što objavimo to ostaje trajno

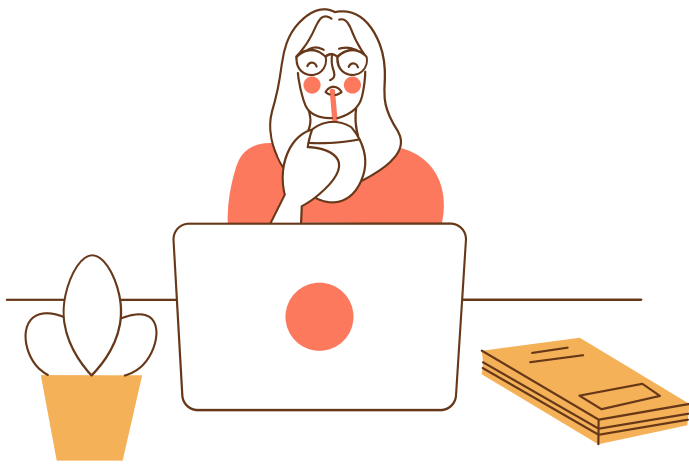
Kada kreiramo korisnički račun, potrebno je napraviti snažnu lozinku kako bi račun bio siguran.

TIM 7: Ivan Mikolašević, Tereza Đorđević, Bogdan PTS, Darija Strugar

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Internet je postao neizostavan dio našeg života, omogućava nam da ostanemo povezani s prijateljima i ostalim svijetom. Zato moramo paziti na svoju privatnost na društvenim mrežama i postaviti postavke privatnosti prema vlastitim željama.

Moramo poštivati jedni druge čak i kad se s nekim na internetu ne slažemo.

Kako bismo stvorili bolji i sigurniji internet moramo pratiti "Netiketu" tj. internet bonton.

TIM 8: Lana Barnaki, Ivan Rakovac, Dominik Prpić

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Korišćenje pouzdanih antivirusnih i antimalware programa kako bi se zaštitio sistem od zlonamernog softvera.

Postavljanje i korišćenje firewalla kako bi se ograničio pristup nepoželjnim mrežama i sprečile neovlašćene aktivnosti.

Veze s web-lokacijama koje upotrebljavaju HTTPS sigurnije su od onih koje ga ne upotrebljavaju. Chrome pokušava učitati sve web-lokacije putem HTTPS-a i prikazuje upozorenje pre nego što posetite web-lokaciju koja ga ne podržava.

Djeca mogu biti izložena cyberbullingu, odnosno zlostavljanju na internetu, kao i drugim vrstama vršnjačkog zlostavljanja.

U opasnosti na internetu su najčešće djeca, jer uz brojne dobre i korisne strane, internet nosi i moguće opasnosti.

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Budite svesni tragova koje ostavljate u digitalnom svetu. Informacije koje jednom postavite na internetu zauvek ostavljaju trag. (digital footprint)

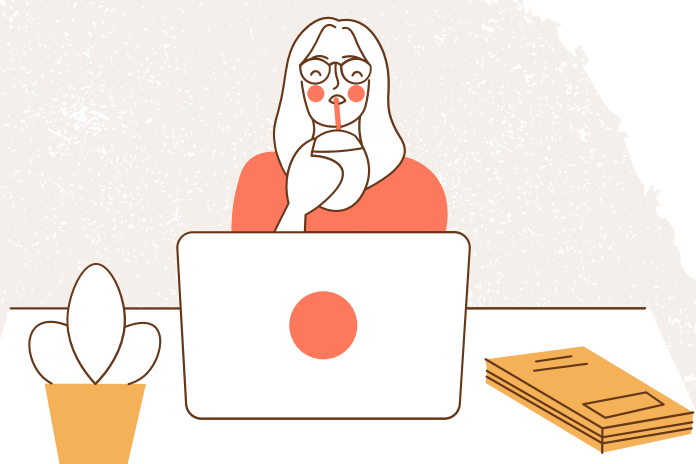
Moramo koristiti antivirus programe kako bi zaštili svoje osobne podatke od zlonamjernih softvera na našim uređajima

Moramo paziti šta ćemo da kacimo na internetu zato što može naše podatke da bude zloupotrebđene od strane naše pratioca

Moramo jako paziti na sadržaj koji objavljujemo na internetu kako ne bi nikoga drugog uvrijedili.

Ono što jednom objavimo na internet, na internetu ostaje zauvijek

Na internetu ne bi trebali objavljivati svoje osobne podatke kao naprimjer adresu ili broj telefona jer ih ljudi mogu zloupotrijebiti

TIM 1 0: Karlo Milić, Lucija Šokac, Sofija Keckaroska, Jurica Labaš

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

PREDNOSTI TIK TOKA:

- razvoj kreativnosti
- personaliziran sadržaj
- izloženost novome

RIZICI TIK TOKA:

- virtualno zlostavljanje
- oduzimanje pozornosti
- dezinformacije

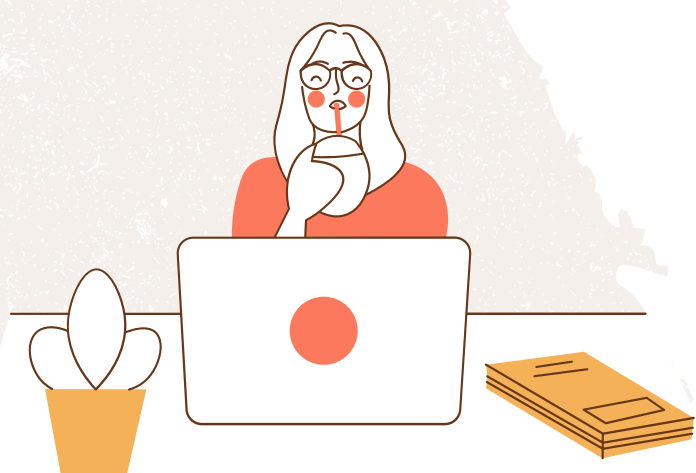
Moramo koristiti složene lozinke koje su teške za provaljivanje.

Koristite Tik Tok za svrhe za koje će vam zapravo poslužiti.

Važno je biti pošten prema svima na stranici i ne ismijaviti nikoga.

TIM 11 :Klara Filaković, Ana Atanasovska,
Noa Belačić, Nikola Kucljak

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

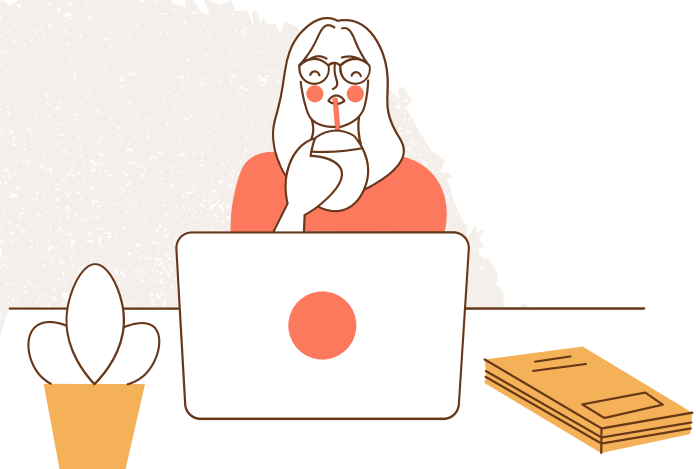
Trebamo koristiti jake lozinke koje sadržavaju različita slova, brojeve i znakove.

Korištenje antivirusa se isto preporučuje jer su puno manje šanse da vam netko ukrade podatke.

Ako je moguće, ne prijavljivati se na javne mreže jer nisu dobro zaštićene.

Nije idealno dijeliti osobne podatke s drugim ljudima jer nikad ne znamo hoće li nam netko nešto loše učiniti.

Paziti koje stranice posjećujemo i što instaliravamo.

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

DIGITALNO NASILJE

ŠTO JE DIGITALNO NASILJE?

Internetsko nasilje svaki je oblik nasilja koji se događa korištenjem digitalnih tehnologija.

To je ponavljajuće ponašanje čiji je cilj prestrašiti, naljutiti ili posramiti osobu koja je napadnuta.

KAKO SE ODVIJA DIGITALNO NASILJE?

- odvija se na društvenim mrežama, aplikacijama za razmjenu poruka i sl.

KOJE SU POSLJEDICE DIGITALNOG NASILJA?

Psihičke: nelagoda, neadekvatnost, ljutnja

Emocionalne: osjećaj srama ili gubitak interesa za stvari u kojima je osoba prije uživala

Fizičke: umor (gubitak sna) ili simptomi kao što su bolovi u trbuhu i glavobolje

Ujedinito se da zaustavimo maltretiranje putem interneta i umjesto toga širimo dobrotu na mreži. Svaki čin pozitivnosti čini razliku u stvaranju sigurnijeg digitalnog svijeta za sve. (Vladimir Kalanoski)

Digitalno nasilje povećava stres i patnju u svakodnevnom životu. Izloženost digitalnom nasilju povezana je s depresijom i niskim samopoštovanjem.

TIM 1 3: Mihael Dodić, Gabriela Presečan,
Vladimir Kalanoski, Zara Prebeg

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Internet može biti sigurno mjesto za sve!

Moramo poštivati pravila interneta i ne smijemo dijeliti naše osobne podatke s nepoznatim osobama

Ne smijemo dijeliti naše lozinke, podatke od kartica i slično.

Držite svoje račune privatnima, postoje ljudi koji ih znaju ukrasti (Melani Taseska)

Ne smijemo vrijeđati druge na internetu. Jer čak i da se šalimo, ne znamo kako će to druga osoba prihvatiti.

Sve što jednom bude na internetu, zauvijek ostaje na internetu.

Čuvaj svoje virtualne podatke jednako kao i prave.

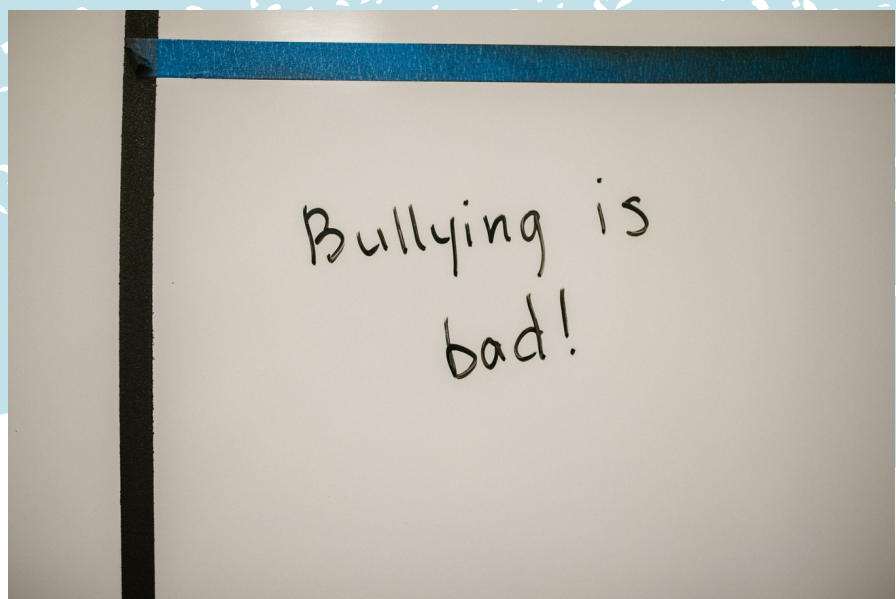

Kupujmo i naručujmo isključivo preko povjerljivih stranica.

TIM 14: Niko Kozlica, Antonio Ivić, Melani Taseska
Simon Barbir

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Nasilje na internetu ili cyberbullying obuhvaća različite oblike zlostavljanja putem online platformi.

Nasilje uključuje uvrede, prijetnje, širenje lažnih informacija, neprikladne fotografije ili videozapise.

Može izazvati ozbiljne posljedice po mentalno zdravlje žrtava, kao što su depresija, anksioznost ili suicidalne misli.

Također je važno podići svijest o štetnosti cyberbullyinga kako bi se stvorila atmosfera u kojoj se takvo ponašanje ne tolerira.

“Ništa ne nestaje na internetu.”

Kada objavljujete informacije ili slike na internetu, važno je imati na umu da čak i ako ih izbrišete, najčešće se te informacije mogu pronaći na internetu.

TIM 15, Nikola Berošević, Angelina Simidjioska,
David Deskar, Tibor Bakran

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Nasilje na internetu je svaki oblik nasilja koje nastaje upotrebom digitalnih tehnologija.

Nasilje uživo i nasilje na internetu se često mogu događati usporedno. Međutim, nasilje na internetu ostavlja digitalni zapis koji može poslužiti kao dokaz prilikom njegovog zaustavljanja.

Može se odvijati na društvenim mrežama, aplikacijama za razmjenu poruka, gejming platformama i mobilnim telefonima. To je ponašanje koje se ponavlja i koje ima cilj uplašiti, naljutiti ili osramotiti osobe koje su napadnute.

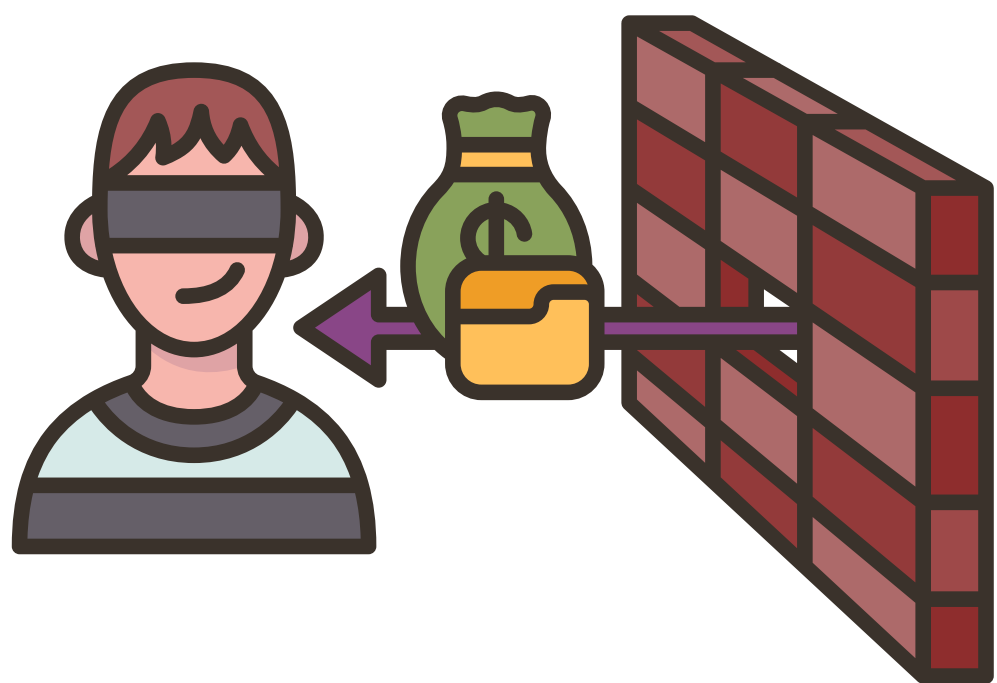

Ne ostavljajte svoje osobne podatke na internetu. Nikad ne znate tko vas prati i tko vam može nanijeti zlo.

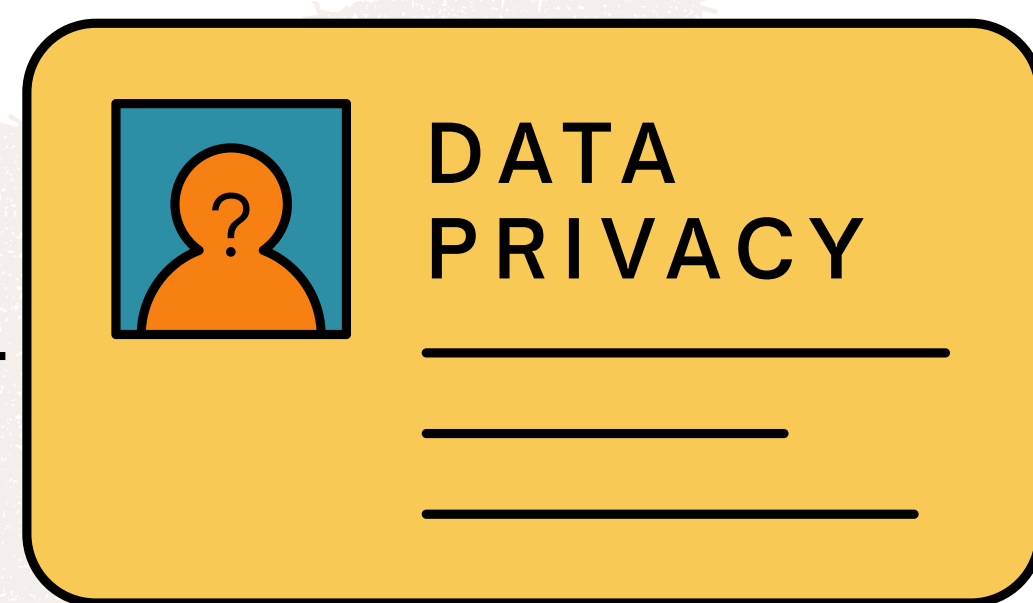
TIM 16: Noa Karin,
Jana Kuzmanovska,
Leo Crnčić

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Vatrozid (firewall) je potreban za zaštitu podataka od vanjskih izvora virusa i hakera koji žele naše osobne podatke.

Naši podaci su zaštićeni Općom uredbom EU-a o zaštiti podataka, no to ne znači da su naši podaci sasvim sigurni.

Bez dodatne kiberntičke zaštite, prosječnog korisnika je zapravo vrlo lako locirati i ukrasti privatne podatke, a da to ne sazna.

Loša privatnost na mreži može stvoriti stvarne, „vanmrežne“ opasnosti kao što su uznemiravanje, maltretiranje, narušavanje sigurnosti i drugo. Zato moramo biti oprezni dok koristimo internet. (Andrea Savik)

TIM 17: Petra Ivezić, Andrea Savik, Lora Brajković

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

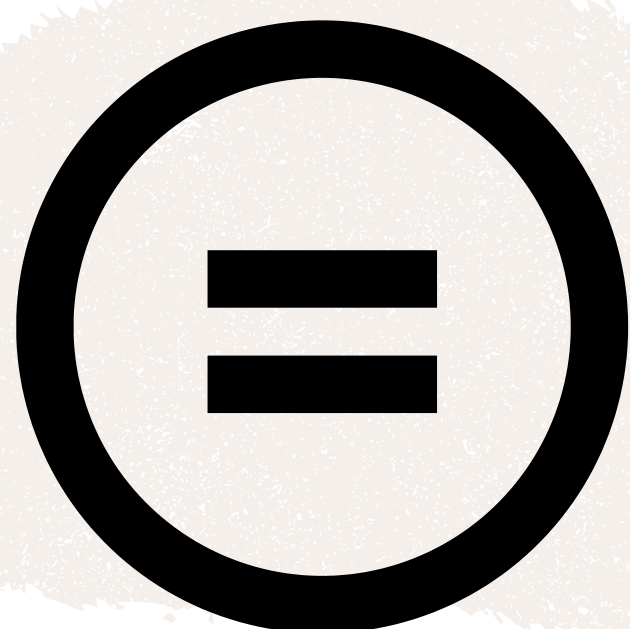
Razmena pod istim uslovima – dozvoljava vam da kopirate, distribuirate, prikazujete i izvodite zaštićeno delo, ali isključivo sa istim autorskim pravima koja važe za originalno autorsko delo, koje ste prethodno preuzeli i menjali.

Simbol "©" (copyright simbol) – često se koristi kao oznaka da je određeni materijal zaštićen autorskim pravima. Postavljanje vodenih žigova na slikama može biti način da se označi autorsko pravo.

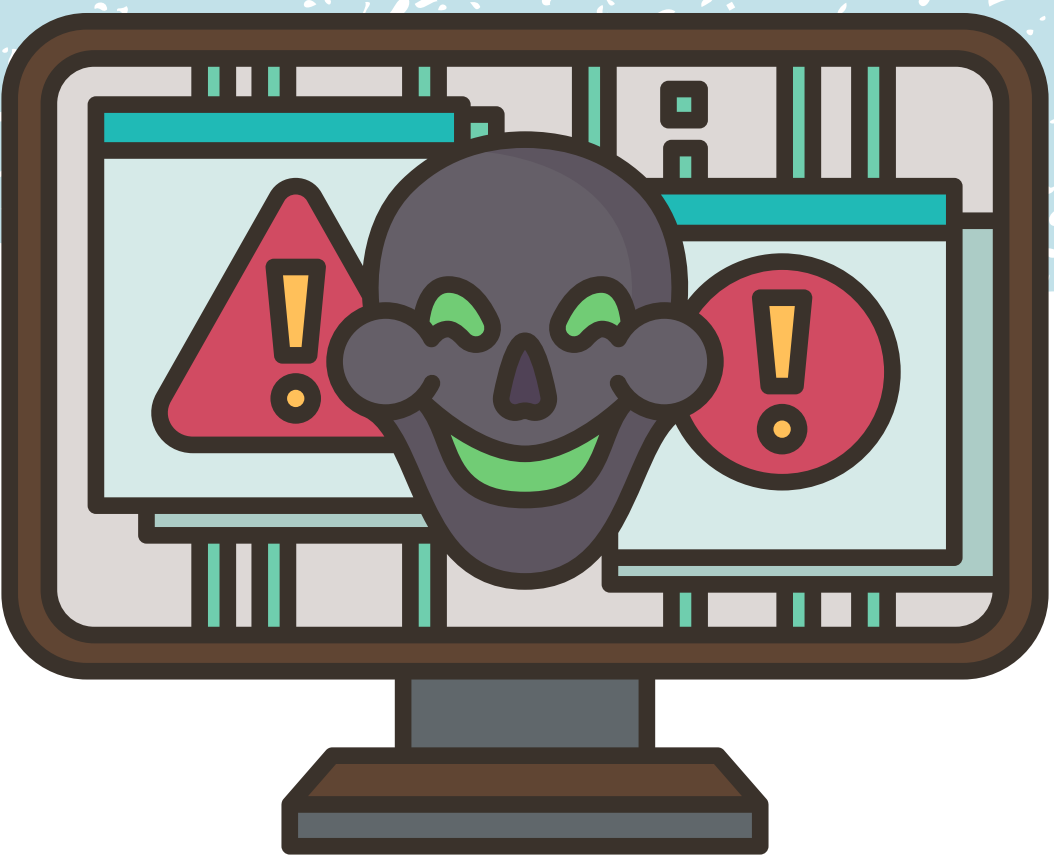
Dodela prava – dozvoljava vam da kopirate, distribuirate, prikazujete i izvodite zaštićeno lice.

Nekomercijalno korišćenje – dozvoljava vam da kopirate, distribuirate, prikazujete i izvodite zaštićeno delo, kao i dela proisteklog iz ovog, ali samo u nekomercijalne svrhe.

Doslovno korišćenje – dozvoljava vam da kopirate, distribuirate, prikazujete i izvodite zaštićeno delo, ali samo u neizmenjenom obliku bez vaših dorada.

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Virus je program ili kod koji može zaraziti bilo koji program. Kada virus zarazi računalo, može spriječiti neke ključne funkcije softvera i učinit računalo neupotrijebivim.

Veliki broj lančane e-pošte predstavlja obmanu i sadrži viruse.

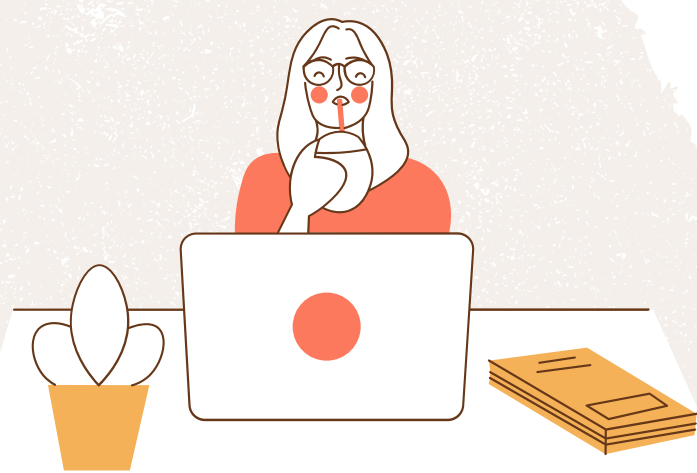
Najčešći izvor neželjenih programa su neprovjerene stranice i poveznice.

Da bismo se riješili virusa potrebni su nam antivirusni programi.

Najbolji način za izbjeći neželjene programe je biti pažljiv na internetu!

TIM 19 : Toni Šutak, Dominik Gaća, Ela Petričić,
David Havaić

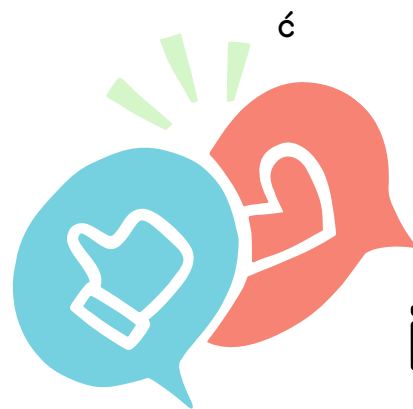
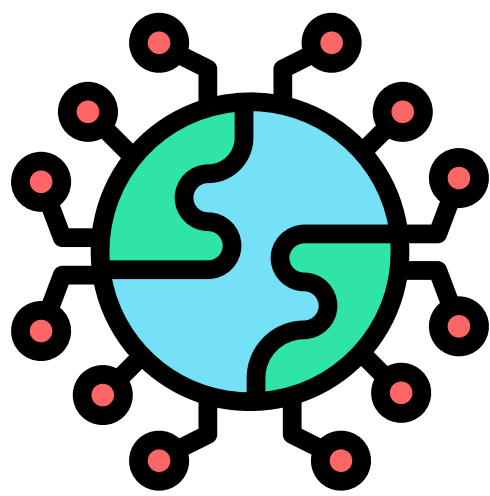
ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Djeca i mladi mogu pomoći kreirati bolji internet tako da poštuju ostale korisnike interneta štiteći svoju reputaciju i tražeći prilike da internet koriste za kreiranje, uključivanje u razne aktivnosti i dijeljenje s drugima. Oni mogu pomoći reagiranjem na negativno tako da budu "korisni promatrači": da daju potporu svojim vršnjacima koji se suočavaju s nasiljem na internetu, da se suprotstave elektroničkom nasilju i da prijave sav neprimjeren ili zabranjen sadržaj koji primijete.

Važno je kritički sagledavati medijske sadržaje i razgovarati o medijskim sadržajima koji nas okružuju!

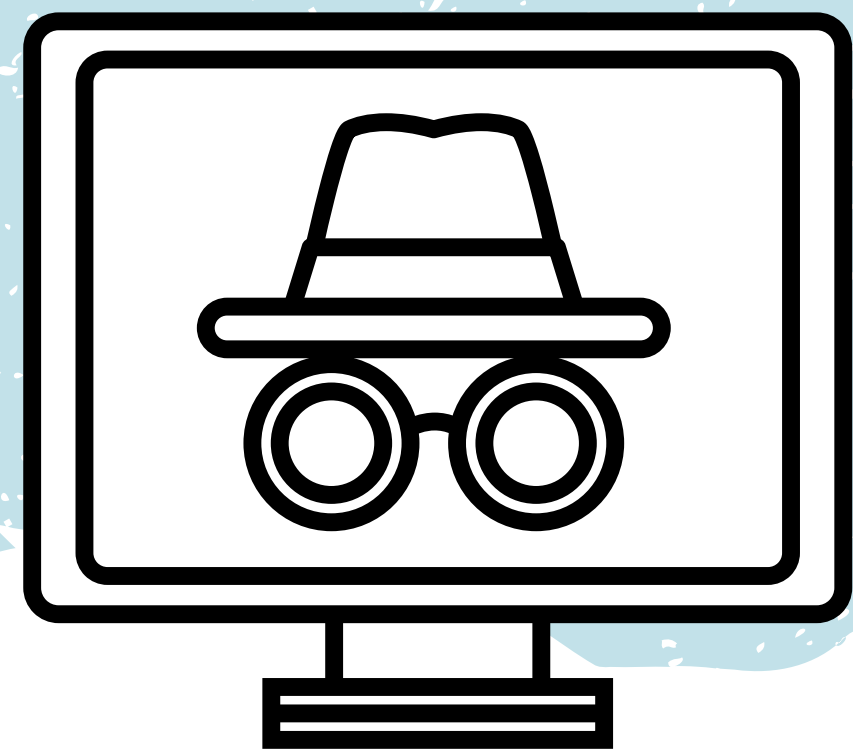

Internet može biti jako lijepo mjesto, a istovremeno i jako ružno. Na internetu dolazimo do mnogih informacija koje su nam potrebne ali isto tako internet se rabi za loše. Primjećujemo prisutnost loših sadržaja zbog kojih dolazi do prevara i loših postupaka. Učinimo internet boljim mjestom.

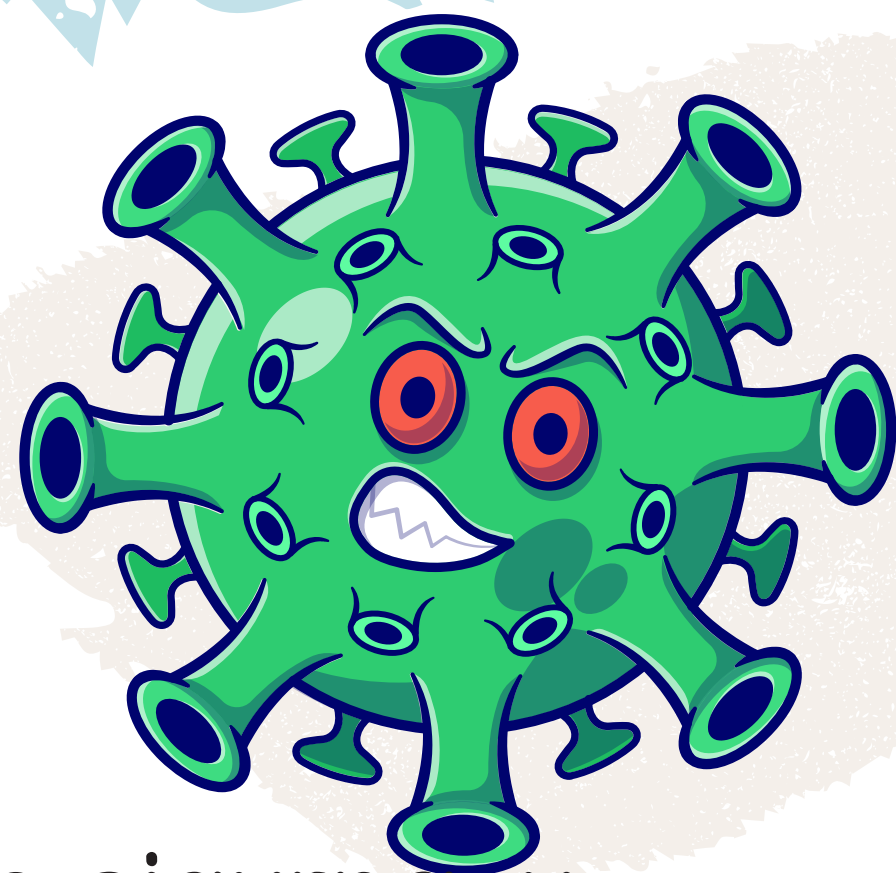
TIM 20 : Petra Vataavuk, Tara Tetec, Barbara Vidović, Petar Riđić, Kristijan Ergić

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Svaki računar mora da poseduje program za prepoznavanje i uništavanje virusa koji bi mogli biti destruktivni za vaš računar i podatke koje na njemu čuvate.

Moramo paziti gdje ostavljamo naše podatke na internetu, neke stranice mogu biti zaražene virusima.

Kako bi znali koja stranica je sigurna, u gornjoj traci piše nam link stranice koji možemo provjeriti, na linku mora pisati HTTPS, ako piše znači da je sigurna.

Pametno rukujte internetom, jer svi znamo da postaje sve opasniji i opasniji!

Bezbednost na internet e od sustinsko znacenje za zastita za licnite podatoci na internet. Koristenjeto silni lozinki, redovnoto ažuriranje na softverot i koristenjeto zaštitni zidovi i antivirusni alatki dopolnitelno ja zajaknuvaat digitalnata odbrana, obezbeduvajki pobezbedno onlajn iskustvo.

TIM 4 :Abdula Bajram, Dorijan Lovrečić, Emilija PTS, Marko Vincek

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

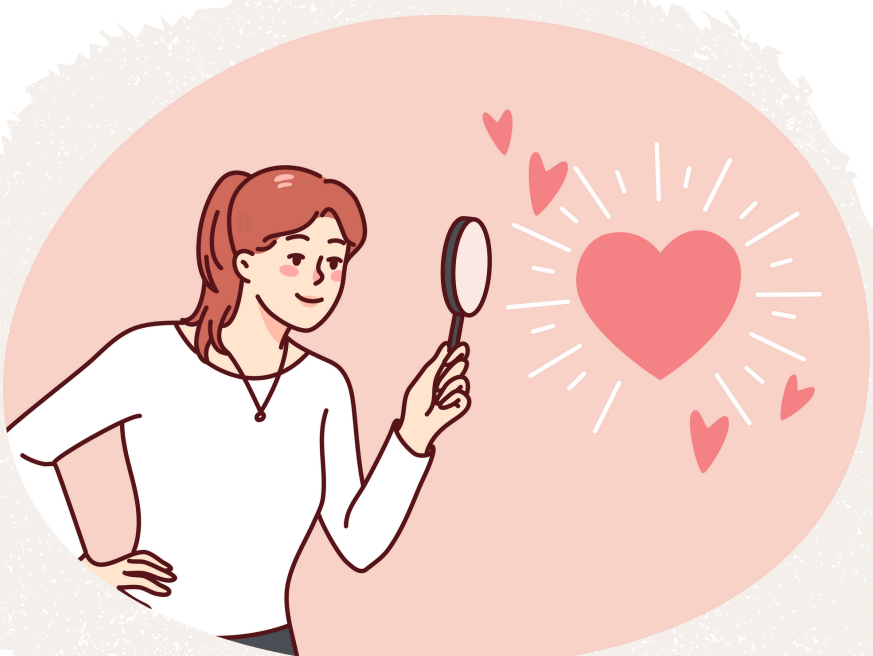
Dan sigurnosti na internetu ove se godine održava 6. veljače s ciljem poticanja mladih na svjesnije korištenje interneta, društvenih mreža i online platforma.

Slogan ovogodišnjeg dana sigurnijeg interneta je "Zajedno za bolji internet".

Budimo podrška jedni drugima, promovirajmo poštovanje na internetu. Edukacija o sigurnosti, zaštiti privatnosti i prevenciji cyberbullyinga je ključna. Svi zajedno možemo stvoriti bolji internet za sve nas! #ZajednoZaBoljiInternet

Prednosti interneta: poduzeća se mogu promovirati i napredovati, lakše i brže prikupljanje novca u dobrotvorne svrhe, nastajanje novih zanimanja... – što dovodi do uspješnijeg i bržeg razvoja gospodarstva.

Osjećate li da svijetu treba malo više ljubavi? Samo podijelite svoju pozitivnost sa svojim prijateljima i pratiteljima na mreži!

ZAJEDNO ZA BOLJI INTERNET

Potrebno je poštivanje tuđeg mišljenja, izbjegavati vrijeđanja ili omalovažavanja drugih korisnika te korištenje prikladnog jezika.

Prepoznati nesigurne HTTP veze, izbjegavati susret s nepoznatim osobama online te prijaviti neprimjerene sadržaje ili ponašanje.

Sve što se objavi na internetu može ostati tamo zauvijek, čak i ako je obrisano.

Za dodatnu sigurnost, uz jaku lozinku, možemo aktivirati biometrijski otisak prsta ili identifikaciju lica.

Svako računalo bi trebalo imati anti virusni program kako bi zaštili osobne podatke od uništavanja i krađe.

Trebamo tražiti dopuštenje od osobe koja se nalazi na slici koju želimo objaviti.

